

Proměna 1912

Franz Kafka

Analýza uměleckého textu

I. část

- Zasadit výňatek
- **Téma:**
 - Hlavním námětem povídky je přeměna člověka ve hmyz a následující vývok vztahu rodiny k tomuto stvoření
- **Hlavní myšlenka:**
 - odcizení mezi lidmy, nemožnost komunikace, propadnutí světu věcí
 - je na každém jak si to vyloží
 - např. marxisté vidí myšlenku jak kapitalismus je zlý
- **Motiv:**
 - Vůle, beznaděj, odcizení, samota, smrt
- **Časoprostor:**
 - v maloměstském bytě rodiny Řehoře Samsy v nejmenovaném městě
- **Literární druh:** epika, próza
- **Literární žánr:** Povídka - Dílo s menším počtem postav a jednoduchým dějem, možné novela

II. část

- **Struktura díla**
 - chronologické dílo
 - 3 kapitoly
 1. stane se broukem, rodina se s tím srovnává
 2. rodina se učí fungovat s broukem
 3. motiv odcizení brouka, smrt je lepší pro všechny
- **Hlavní postavy**
 - Řehoř Samsa
 - obchodní cestující, je pečlivý, trpělivý, svědomitý, zodpovědný, živí rodinu, hodný
 - Snížená sebevědomost
 - Proměnění se v brouka, bere to jako fakt a necítí se ublížen
 - Řehoř umírá vysílený a vyhladovělý
 - když zemře, všem se uleví a nikdo netruchlí
 - Markéta
 - Sestra Řehoře, je obětavá a hraje na housle
 - snaží se Řehořovi pomáhat
 - otec
 - je praktický, tvrdý, přísný
 - po proměně musel začít pracovat
 - matka
 - starostlivá, opatrná, přemáhá v sobě odpor k broukovi
 - Gréta
 - posluhovačka, Řehořem opovrhovala
 - nenazývala ho jménem
- **Děj**
 - Řehoř se promění ve hmyz, ale netrápí ho, že je hmyz, ale že nemůže do práce
 - poté zjišťuje, jak bude těžké žít v těle brouka to bude těžké a smířit se s faktem, že již neumí mluvit lidskou řečí a jeho vlastní rodina se jej štítí
 - jediný, kdo se o něm alespoň v první chvíli stará, je jeho sestra Markéta
 - nosí mu jídlo a snaží se mu v pokoji, vytvořit úkryt
 - Postupem času ale také začne Řehoře nenávidět jako zbytek rodiny
 - On ale stále miluje svou rodinu a snaží se nedělat problémy
 - rodina se dostane do finanční tísně a musí pronajmout jeden pokoj 3 pánům, kteří jsou velice nároční
 - Jednoho dne poslouchají Markétu hrát na housle, a to přivolá Řehořovu pozornost a odejde ze svého pokoje
 - Nájemníci ho uvidí a znechutí odejdou z bytu
 - Řehoř se rozhodne, že už nebude trápit svou rodinu a pár dní nic nejí, dokud nevyhladoví k smrti
 - Služka jeho vysušené tělo vyhodí a všem se uleví
- **Výstavba vět**
 - Jazyk
 - autor se vyjadřuje chladně bez emocí
 - styl je věcný, až úřednický
 - er forma
 - jednotlivé postavy jsou nahlíženy z vnější perspektivy
 - spisovný, prostý věcný styl
 - Tropý a figury
 - vulgarismus - ono to cháplo
 - eufemismus - z chřípí mu slabě unikl poslední dech
 - hyperbola - s největší rychlostí bouchl dveřmi

III. část

- **Literárně historický kontext**

- zařazení díla
 - Expresionismus
 - ponuré, temné, pocit beznaděje
 - Realismus
 - přesné popisy, zobrazování reality
 - surrealismus
 - proměna v brouka, pocity
- Kafku řadíme do pražské literatury 1. polovina 20. století
- období mezi první a druhou sv. válkou

- **Další autoři**

- Pražská německá literatura
 - Max Brod
 - Franz Viktor Werfel
- Německo
 - Herman Hesse
- Amerika
 - Francis Scott Fitzgerald
 - velký gatsby
 - podivuhodný případ Benjamina Buttona
 - Robinson Jeffers
 - Básně z Jestřábí věže

- **Autor**

- Patří do skupiny Pražské německé literatury
- židovského původu, ale židem se necítil být
- Měl komplikovaný vztah s otcem, měl přísnou výchovu
- měl také komplikovaný vztah se ženami
- patřil k nejvlivnějším a nejocetovanějším spisovatelům 20. století
- vystudovaný právník
- jeho prózy byly ovlivněny expresionismem - vybírá si fantastické, katastrofické a pesimistické náměty
- 14x se stěhoval po Praze
- životní přítel byl Max Brod
- trpěl tuberkulózou od 1917
- zemřel 1924
- v závěti chtěl aby jeho díla byla zničena
- **Díla**
 - Proces - romány
 - nezvěstný
 - Zámek